

Vedelkütuse seaduse muutmise seadus

Vedelkütuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „biokütuse“ sõnadega „ja kestlike lennukikütuste“;

2) seadust täiendatakse §-ga 1¹ järgmises sõnastuses:

„§ 1¹. Pädev asutus

(1) Transpordiamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405, milles käsitletakse võrdsete võimaluste tagamist kestliku lennutranspordi jaoks (ELT L 2023/2405, 31.10.2023), artikli 11 tähenduses ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist õhusõiduki käitaja ja lennuvälja käitaja tegevust puudutavates küsimustes.

(2) Keskkonnaamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 11 tähenduses ning ta koordineerib määrusest tulenevate kohustuste täitmist lennukikütuse tarnija tegevust puudutavates küsimustes.“;

3) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktidega 18 ja 19 järgmises sõnastuses:

„18) kestlikud lennukikütused on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 3 punktis 7 määratletud kütused;

19) lennukikütuse tarnija on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 3 punkti 19 kohane isik, kes tarnib Eestis asuvas liidu lennujaamas õhusõiduki käitajale ärilise lennutranspordi lennu tarbeks lennukikütust.“;

4) seaduse 1¹. peatüki pealkirja täiendatakse pärast sõna „BIOKÜTUSE“ sõnadega „JA KESTLIKE LENNUKIKÜTUSTE“;

5) paragrahvi 2¹ pealkirja täiendatakse pärast sõna „biokütuse“ sõnadega „ja kestlike lennukikütuste“;

6) paragrahvi 2¹ täiendatakse lõigetega 1² ja 1³ järgmises sõnastuses:

„(1²) Lennukikütuse tarnimisel ja tankimisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas kehtestatud kestliku lennukikütuse osakaalu nõudest. Kestliku lennukikütuse osakaalu nõuet ei rakendata kütuse puhul, mis on tarbimisse lubatud vedelkütusevaru seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud juhul ja hädaolukorra seaduse § 18³ lõikes 1 või 2 nimetatud otsuse alusel.

(1³) Lennukikütuse tarnija, kellel on tekkinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas kestliku lennukikütuse miinimumosakaalu suhtes kehtestatud kohustuste täitmisel puudujääk, peab tarnima järgmisel aruandeperioodil turule lisaks asjaomase aruandeperioodi kohustuslikus koguses lennukikütusele ka sellises koguses kütuse, mis on võrdne selle puudujäägiga, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 12 lõike 8 kohast erandit sünteetilistele kütustele.“;

7) paragrahvi 2¹ lõike 8 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kütuse puhul, mis on tarbimisse lubatud vedelkütusevaru seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud varustamisraskuste korral hädaolukorra seaduse § 18³ lõikes 1 või 2 nimetatud otsuse alusel;“;

8) paragrahv 2³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2³. Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamine

(1) Käesoleva seaduse § 2¹ lõigetes 1 ja 1² sätestatud kohustuse täitmiseks säilitavad tarnija ja lennukikütuse tarnija tarbimisse lubatud biokütuse ja kestliku lennukikütuse kohta teabe, mis võimaldab kontrollida kütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust kogu tarneahela ulatuses. Teavet säilitatakse vähemalt viis aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) biokütuse kogus tuhandetes liitrites 15 °C juures ja gigadžaulides;
- 2) biokütuse tüüp;
- 3) biokütuse tooraine;
- 4) biokütuse tootmisviis;
- 5) tooraine lähteriik;
- 6) biokütuse ostmise koht riigi täpsusega;
- 7) käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetod, mida kasutati biokütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse tõendamiseks;
- 8) süsinikumahukus väljendatuna grammides süsinikuekvivalenti megadžauli kohta.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust tõendav teave peab sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 10 loetletud andmeid.

(3) Biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavust tõendatakse ühte või mitut järgmist meetodit kasutades:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 alusel tunnustatud vabatahtlik kava;
- 2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi kava;
- 3) kava, mille koostamise aluseks on kolmanda riigiga sõlmitud Euroopa Komisjoni tunnustatud kahe- või mitmepoolne leping.

(4) Tarnija ja lennukikütuse tarnija tagavad kütuse käitlemisel, et toimib massibilansisüsteem, mis võimaldab korraldada sellise saadetise segamist, mis sisaldab erinevatele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat toorainet või kütust (edaspidi *segu*), ja selliste saadetiste omavahelist segamist ning sellise segamise üle arvestuse pidamist. Segu puhul peab olema tagatud teave iga segu sisaldusse kuuluva saadetise biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse ja saadetise koguse kohta. Segust võib väljastada samas koguses ja samadele biokütuse või kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavat saadetist, nagu seda on segusse lisatud.

(5) Massibilansisüsteemi kasutamine peab tagama kogu tarneahela ulatuses biokütuse ja kestliku lennukikütuse säästlikkuse kriteeriumitele vastavuse kohta teabe edastamise järelevalveasutusele ja sõltumatule audiitorile.“;

9) paragrahvi 2⁵ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud auditeerimise nõudeid kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 käsitletud kestlike lennukikütuste kohta esitatavatele aruannetele.“;

10) paragrahvi 20 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) Transpordiamet.“;

12) paragrahvi 20 lõige 2 ja lõike 3 punkt 5 ning § 35 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 20 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Keskkonnaameti pädevusse kuulub:

1) kütusemahuti registreerimise kohustuse täitmise kontrollimine;

2) käesoleva seaduse §-s 2¹ sätestatud kohustuse ja §-s 2⁴ nimetatud aruande esitamise kohustuse täitmise ning aruande käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimine;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud lennukikütuse tarnija aruande esitamise kohustuse täitmise ja nõuetele vastavuse kontrollimine.“;

14) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Transpordiameti pädevusse kuulub:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2405 sätestatud õhusõiduki käitaja lennukikütuste kasutamise ja aruande esitamise kohustuse täitmise ning nõuetele vastavuse kontrollimine;

2) lennuvälja käitaja kestlike lennukikütuste kättesaadavuse tagamise kohustuse täitmise kontrollimine.“;

15) paragrahvis 25 asendatakse arv „640“ arvuga „32 000“;

16) seadust täiendatakse §-dega 33³–33⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 33³. Kestliku lennukikütuse miinimumosakaalu nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 sätestatud kestliku lennukikütuse miinimumosakaalu nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda ja kuni neli korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 4 ja I lisas osutatud miinimumosakaalu nõuetele mittevastavate lennukikütuste kogusega tonnides.

§ 33⁴. Kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta esitatud teabe nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artikli 9 lõikes 2 ja artiklis 10 sätestatud aruandekohustuse täitmisel kestlike lennukikütuste omaduste või päritolu kohta eksitava või ebatäpse teabe esitamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda ja kuni neli korda suurem kui tavapärase lennukikütuse ja kestliku lennukikütuse tonni keskmise aastahinna vahe, korrutatuna nende lennukikütuste kogusega tonnides, mille kohta eksitavat või ebatäpset teavet esitati.

§ 33⁵. Lennukikütuse tankimisele seatud nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2405 artiklis 5 sätestatud lennukikütuse tankimise nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga, mis on vähemalt kaks korda ja kuni neli korda suurem kui lennukikütuse tonni keskmine aastahind, korrutatuna tankimata jäänud kütuse aastase üldkogusega tonnides.“;

17) paragrahvi 35 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:
„6) Transpordiamet.“;

18) paragrahvi 35 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „33¹ ja 33²“ tekstiosaga „33¹, 33², 33³, 33⁴ ja 33⁵“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus 14. aprillil 2025. a nr 2-6/25-00649

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik